

POSTANOWIENIE

Dnia 12 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z powództwa Banku [...] S.A. w W.

przeciwko M. A. W.

o odszkodowanie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 marca 2015 r.,

skargi kasacyjnej pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 16 maja 2013 r., sygn. akt III APa [...],

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**2. zasądza od pozwanej M. A. W. na rzecz powoda 2.700 zł
tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w
postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z 16 maja 2013 r. wskutek apelacji powoda zmienił wyrok Sądu Okręgowego w W. z 5 grudnia 2012 r. i zasądził od pozwanej 209.365,36 zł z odsetkami i kosztami tytułem odszkodowania za umyślne wyrządzenie szkody. Sąd Apelacyjny dokonał odmiennych ustaleń i stwierdził, że na transakcjach dokonywanych przez pozwaną Bank poniósł szkodę w kwocie zasądzonej. Pozwana w transakcjach stosowała kursy walut, które były korzystniejsze dla klienta niż najkorzystniejsze wynegocjowane z dealerami w danym dniu przez doradców dla innych klientów. W zakresie transakcji wskazanych w pozwie pozwana samodzielnie wskazywała kursy walut, które znacznie odbiegały

od rzeczywistych wartości występujących w danych dniach przy transakcjach przeprowadzanych w Banku oraz kursów tabelarycznych. Pozwana stosowała kursy, które były rozbieżne nawet z kursami ogłaszanymi przez Agencję [...], używanymi pomocniczo przez dealerów. Nieprawidłowe przewalutowania dotyczyły jedynie rachunku państwa M. Pozwana wyrządziła szkodę umyślnie i ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą na podstawie art. 122 k.p.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca odwołała się do podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. W uzasadnieniu wniosku wskazała na „oczywiste naruszenie przepisów postępowania wskazanych w pkt II skargi kasacyjnej”. W zakresie prawa materialnego niewłaściwie zastosowano art. 122 k.p. co wynika z nieprawidłowej subsumcji. Pełna odpowiedzialność wymaga działania pracownika ukierunkowanego na wyrządzenie szkody pracodawcy. Ustalony stan faktyczny nie pozwala na ustalenie, że pozwana swoim działaniem zmierzała do wyrządzenia szkody pracodawcy lub godziła się (przewidywała) by taka szkoda powstała, przy jednoczesnym ustaleniu, że system wykonywania transakcji walutowych przewidywał kontrolę czynności dokonanych przez pozwaną w zakresie kursów walut i dopiero po dokonanej weryfikacji tychże kursów dopuszczał możliwość realizacji transakcji przez dział księgowy, zatem departament w Banku na działania którego pozwana nie miała wpływu. W tym kontekście konieczne jest wykazanie przez pracodawcę, jaka szkoda, z jakiego dokładnie tytułu i w jakiej wysokości była objęta bezpośrednim lub ewentualnym zamiarem pozwanej. Powódka tych okoliczności nie wykazała.

Powód wniósł o nieprzyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, uzupełniony o brakujące uzasadnienie (po wezwaniu) nie przedstawia zasadnej podstawy przedsądu i dlatego nie został uwzględniony.

Skargę kasacyjną kieruje się do prawomocnego wyroku i nie jest to zwykły (kolejny środek zaskarżenia), co tłumaczy funkcje przesłanek przedsądu. W tym

przypadku odwołano się do wyjątkowej, bo mającej na uwadze indywidulany interes skarżącej, przesłanki przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Wniosek nie wykazuje, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Zarzuca naruszenie prawa materialnego – art. 122 k.p. - przez niewłaściwe zastosowanie, gdyż nie było podstaw do ustalenia winy umyślnej, tu w szczególności w wyrządzeniu szkody i jej wysokości.

Wina pracownika w odpowiedzialności materialnej (w ujęciu podmiotowym), to określony stosunek psychiczny, oparty co najmniej na godzeniu się (zamiar ewentualny), który ocenia się na podstawie faktów. Czyli jest to sfera postępowania dowodnego, ustaleń faktycznych i ich oceny. Nie podlega to skardze kasacyjnej ze względu na ograniczenie z art. 398³ § 3 k.p.c. Zasada ta obowiązuje na etapie przedsądu w ocenie podstawy z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., w przeciwnym razie zachodziłby dysonans między przedsądem i późniejszym rozpoznaniem podstaw kasacyjnych z ograniczeniem wynikającym z tego przepisu.

Innymi słowy, wniosek nie zarzuca naruszenia przepisów prawa procesowego, które podważałyby ustalenia i pozwalały przyjąć inne ustalenia niż leżące u podstaw zaskarżonego wyroku, czyli w tym przypadku, że nie było winy umyślnej w wyrządzeniu szkody a także iżby sama szkoda była inna niż ustalona.

Braku tego nie sanuje odwołanie się w uzasadnieniu wniosku do naruszenia przepisów postępowania wskazanych „w pkt II skargi kasacyjnej”. Przede wszystkim odwołanie to jest puste, jako że w pkt II skargi jedyna podstawa dotyczy naruszenia prawa materialnego – art. 122 k.c. – i nie wskazuje się w niej na naruszenie przepisu prawa procesowego. Niezależnie od tej uwagi metodycznie odwołanie takie nie jest prawidłowe, gdyż podstawy przedsądu i podstawy kasacyjne to odrębne elementy skargi kasacyjnej (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. w związku z art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. oraz art. 398⁹ § 1 k.p.c. w związku z art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Na etapie przedsądu nie ocenia się podstaw kasacyjnych, dlatego nie zastępują one brakującego elementu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ani jego uzasadnienia. O ile zasadne podstawy kasacyjne prowadzą do uwzględnienia skargi (*a contrario* z art. 398¹⁴ k.p.c.), to w zakresie podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. chodzi nie o zwykłą a szczególną (oczywistą) zasadność skargi. Wniosek powinien samodzielnie, czyli odrębnie od podstaw

kasacyjnych wskazać i wykazać naruszenie prawa procesowego lub materialnego, które bez wątpliwości prowadzi do wniosku, że skarga jest oczywiście uzasadniona i dlatego powinna zostać przyjęta do rozpoznania. Wniosek tego nie czyni, dlatego orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 6 pkt 7, § 12 ust. 1 pkt 2 oraz § 13 ust. 4 pkt 2 (stosowanego odpowiednio do odpowiedzi na skargę kasacyjną) rozporządzenia z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.